

ANALIZA KODEKSU IESBA

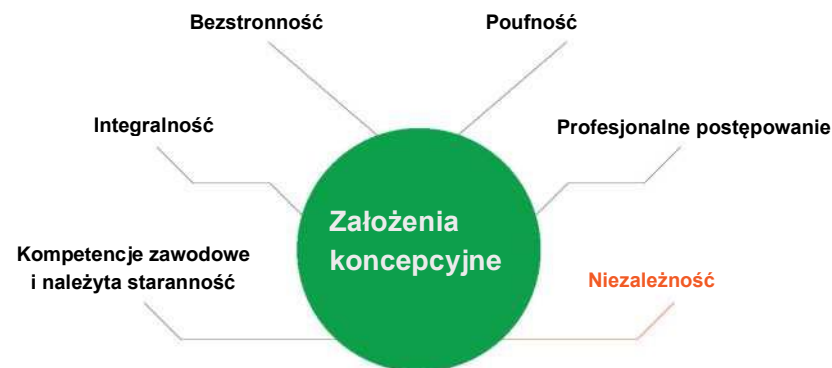
Część 2: Założenia koncepcyjne–Krok 1: Identyfikacja zagrożeń

Zawodowi księgowi są zawsze odpowiedzialni za działanie w interesie publicznym. Przestrzeganie podstawowych zasad pomaga w wywiązywaniu się z tego zobowiązania. Czasem jednak okoliczności, w jakich działa księgowy w codziennej pracy, mogą stanowić przeszkodę lub rodzić „zagrożenia” dla możliwości przestrzegania przez księgowego podstawowych zasad.

Czym są założenia koncepcyjne?

Założenia koncepcyjne to podejście, jakie zawodowi księgowi mają obowiązek stosować w celu przestrzegania podstawowych zasad. Obejmuje ono identyfikację, ocenę i reakcję na zagrożenia. Zawodowi księgowi mają przy tym obowiązek stosować [zawodowy osąd](#); [pozostawać wyczulonym](#) na nowe informacje oraz zmiany w faktach i okolicznościach; jak również wykorzystywać [test racjonalnej i dobrze poinformowanej strony trzeciej](#).

Audytorzy i podmioty świadczące usługi atestacyjne muszą zachować niezależność przy przeprowadzaniu audytów, przeglądów i innych usług atestacyjnych. Mają przy tym obowiązek stosować założenia koncepcyjne w celu identyfikacji, oceny i reakcji na zagrożenia dla [niezależności](#).

JAKIE SĄ ZAGROŻENIA?

Zagrożenia dla przestrzegania podstawowych zasad można zaklasyfikować do następujących kategorii: **Czerpanie korzyści własnych** | **Autokontrola** | **Promowanie interesów** | **Nadmierna zażyłość** | **Zastraszenie**

Umieścimy te zagrożenia w kontekście i zastosujemy założenia koncepcyjne, aby zidentyfikować zagrożenia dla przestrzegania podstawowych zasad. Aby to zrobić, wróćmy do roli dyrektora odpowiedzialnego za politykę rachunkowości (z naszej pierwszej części), który pracuje dla międzynarodowej firmy produkcyjnej.

Dyrektor generalny ma plan rozpoczęcia działalności na rynku rozwijającym się. Jako dyrektor odpowiedzialny za politykę rachunkowości nie jesteś pewien, czy plan ten jest zgodny z przepisami o łapownictwie i korupcji.

Spółka ostatnio utraciła udział w rynku, a wartość rynkowa akcji spadła o 10%. Jeżeli zyski nie poprawią się szybko, nieuniknione staną się zwolnienia pracowników, a cięcia będą dotyczyły funkcji pomocniczych, takich jak twój zespół.

Wiarygodny nowy plan wejścia na rynek o wysokich marżach będzie dobrze odebrany przez Zarząd i akcjonariuszy. Dyrektor generalny obiecał wysokie premie, jeżeli zespół „wykona to zadanie za wszelką cenę”.

Przejrzałeś korespondencję mailową, z której wynika, że w okresie, w którym nowy biznes plan był tworzony, na zewnętrzne konta bankowe w docelowym kraju zostały przekazane pieniądze. Dokumenty dotyczące tych płatności nie są jasno sformułowane, ale w fazie planowania wykonano szereg przelewów dla ekspertów za „koszty analiz i badań biznesowych”.

W praktyce zawodowy księgowy zadaje następujące pytania dotyczące każdej kategorii zagrożenia.

CZERPANIE KORZYŚCI WŁASNYCH—Jakie płyną z tego korzyści dla mnie i czy ma to wpływ na moje decyzje?

- ✓ Czy obietnica wysokiej premii sprawia, że wahasz się, czy badać maile, które odkryłeś? Czy czyni cię mniej obiektywnym?

AUTOKONTROLA—Czy kontroluję własną pracę lub oceniam zalecenia, które sam wcześniej sporządziłem?

- ✓ Czy byłeś zaangażowany w opracowywanie planu, a jeżeli tak, czy to zagraża twojej obiektywności przy ocenie planu w przyszłości?

PROMOWANIE INTERESÓW—Czy istnieje ryzyko, że będę promował interesy mojego klienta lub pracodawcy w niewłaściwy sposób?

- ✓ Innymi słowy, czy istnieje ryzyko, że przedstawiś w lepszym świetle lub wyżej ocenisz stanowisko/plan dyrektora generalnego, aby promować interesy spółki?

NADMIERNA ZAŻYŁOŚĆ—Czy moja długoterminowa relacja z klientem lub pracodawcą zagraża moim decyzjom lub osądom?

- ✓ Czy jesteś skłonny zgodzić się z planem dyrektora generalnego, nie stosując obiektywnego zawodowego osądu, ponieważ masz zaufanie do dyrektora generalnego i procesów decyzyjnych spółki?

ZASTRASZENIE—Czy czuję się w jakikolwiek sposób zastraszony, aby nie wykonywać swojej pracy sumiennie, profesjonalnie lub obiektywnie?

- ✓ Czy słowa dyrektora generalnego „za wszelką cenę” sprawiają, że odczuwasz, że jakiegokolwiek spowolnienie lub utrudnienie wejścia na nowy rynek grozi ci utratą pracy i reputacji?

Ważny jest kontekst. W ramach identyfikacji zagrożeń zawodowy księgowy musi zapoznać się z konkretnymi faktami i okolicznościami, w tym ze wszelkimi działaniami, interesami i relacjami zawodowymi, które mogą mieć wpływ na przestrzeganie podstawowych zasad.

W następnej części tej Serii zwrócimy uwagę na ocenę, czy poziom zidentyfikowanych zagrożeń jest akceptowalny. Skupimy się też na wykorzystaniu testu racjonalnej i dobrze poinformowanej strony trzeciej.

GDZIE UZYSKAĆ POMOC?

Założenia koncepcyjne można znaleźć w Części 1, Rozdziale 120 Kodeksu. Dodatkowe postanowienia mające znaczenie dla zastosowania tych założeń znajdują się w Częściach 2, 3, 4A i 4B, w Rozdziałach 200, 300, 400 i 900.

eCode, dostępny na stronie www.IESBAeCode.org jest internetowym zasobem dla księgowych i innych użytkowników Kodeksu.

Niniejszy dokument *Analiza Kodeksu IESBA: część druga*, opublikowany w języku angielskim przez International Federation of Accountants (IFAC) w styczniu 2020 r., został przetłumaczony na język polski przez Polską Izbę Biegłych Rewidentów (PIBR) w marcu 2020 r. i jest powielany za zgodą IFAC. Zatwierdzonym tekstem wszystkich publikacji IFAC jest tekst opublikowany przez IFAC w języku angielskim. IFAC nie ponosi odpowiedzialności za dokładność i kompletność tłumaczenia ani za działania, które mogą z tego wynikać.

Tekst dokumentu *Analiza Kodeksu IESBA: część druga* w języku angielskim © 2020 by IFAC. Wszelkie prawa zastrzeżone.

Tekst dokumentu *Analiza Kodeksu IESBA: część druga* w języku polskim © 2020 by IFAC. Wszelkie prawa zastrzeżone.

Tytuł oryginału: *Exploring the IESBA Code: Second Installment*, January 2020.

W celu uzyskania zgody na powielanie, przechowywanie lub przekazywanie, lub na inne podobne zastosowanie niniejszego dokumentu prosimy o kontakt z permissions@ifac.org.

International Federation of Accountants

529 Fifth Avenue, New York 10017

www.ifac.org | +1 (212) 286-9344 |

@ifac |

company/ifac

International
Ethics Standards
Board for Accountants®

@ethics_board

www.ethicsboard.org